

گه مەى هەلبژاردنەکان

رێککەوتنى ژێر بەژێرى پارتى و يه کيتى به قازانجى كى تهواو ده بى؟!
چاره نووسى يه کيتى نيشتمانى کوردستان چى ده بىت؟

عارف كهرىم/ستۆكهۆلم

ماوهى چەند هەفتە يەكە پرسى هەلبژاردنەكانى هەرىم، حزبە دەسەلاتدارەكانى كوردستان (پارتى و يه كيتى) و ئۆپۆزىسيۆن و راگه بێندنه كورد يه بيه كانى سەرقال كر دووه و كۆى قسه كان ئه وه يه ئايا سەرۆكى هەرىم بۆى هه يه بۆجارى سىنيم خۆى كانديد بكتاهه يان نا؟

هەرىچى هەوادارانى بارزان يه پىيانوايه بەلى بۆى هه يه خۆى هەلبژيرىتهوه، هه يى ئۆپۆزىسيۆنىش (گۆران، يه كگرتوو، كۆمەل) له گەل بەرهى مىلەت و جەماوەرىكى زۆرى ناو ريزمەكانى يه كيتى و ژماره يه كى ديار له نووسەر و روناكبيرو سياسه تەمدار و مامۆستای زانكۆ و پسيۆرى سياسى، جگه له گۆقارو رۆژنامه ئەهلييه كان و هەندئ له كەنالى ئاسمانى پىيانوايه بەپى ياساى سەرۆكايەتى هەرىم مەسعود بارزانى بۆى نيه له دووخول زياتر خۆى كانديد بكتاهه بۆ سەرۆكايەتى هەرىم.

بىگومان سەرۆكى هەرىم خۆى له پىشتى هه موو ئەم مشتومرو غەلبه غەلب و شەرانه وه كه هەوادارانى بۆى نيدار دەكەن، ئەگەر وان يه، ئەو دەتوانى له كەنالىكى ئاسمان يه وه پەيامى خۆى را بگه ينى كه نا يه ئ جار يكى تر خۆى كانديد بكتاهه و ئەوه حزبە كە يەتى كه شەرى پىدە فرۆشى و زۆرى لىدە كات و بەناوى ئەوه قسه دەكات و دەخوای كاك مەسعود هەرىم سەرۆك بىت. وادياره سەرۆك خۆى هەلگرتوه بۆ دوا چركە ساتى مللانىكان و ئەگەر زانى له قازانج و بەرژمەندى ئەو تهواو دە بىت ئەو يەك و دووى لىناكات و يه كەسەر خۆى كانديد ده كاتوه بۆيه هەرىم بۆ ئەم مەبەستە رۆژى 2013/09/21 ديارى كرد بۆ هەلبژاردن، كەچى وادهى ياساى پەرله مانى كوردستان و سەرۆكايەتى هەرىم له 2013/09/08 دا كۆتايى دىت، 13 رۆژە كهى ده كه وىته نىوان 2013/09/21-09/08 وه بۆ ئەوه يه سىنارى بۆى تايه يتى تيا ساز بكن تا مەسعود بارزانى بىته وه به سەرۆك، ياخود هەلبژاردنەكه دوا بخرن.

بەداخوه دەلىم پەك له مێژوه، هەرىم سەردەمى مستەفا بارزانى و مامۆستا هەمزە عەبدولله و پىش شۆرشى ئەيلول و دواتر يش پىش و پاش جىابوونە وهى بالى مەكتەبى سياسى له حزبەكه (1964)، وەكوو حزب يكى ستالىنى و شمولى رەفتارى كر دووه، سەر كرا يەتى حزبەكه خۆى به سىبەرى خودا دەزانى له سەر زهوى، قهوا عىدو جەماوەرى حزبەكەش وەكوو گۆرمەكه و مەگه له مەر حسابيان بۆدەكرا، رێگه يان بەكەس نەداوه بچىته وه به گز دەمیاندا و روبرو يان بوەستىته وه و رەخنە يان لىبگرتى يان ئەو شتانه هەلبژيرى كه بەدى ئەمان نەبووى، ئەگەر كەس يك هەلگه و تى بىدەنگ نەبووى و عه يه كانى ئەوانى خستىته روو، ئەو بىوژدانانه كەوتونەته كۆر دىنه وهى توومەتى ئەخلاقى و سياسى دزى كەسەكو چىيان لەدەست هاتى كر دوويانه بۆ شكاندن و له كەدار كردن و ناو زاندى ئەو كەسه و دواتر يش له حزبەكه دەريان پەراندوو و مۆرى خائىن، جاش، خۆ فرۆش، حىز و خوشك ودا يك حىزو گەوا ديان ناوه به تهو لى كەسەكه وه، بەداخوه دەلىم هەتا ئىستايش پارتى ديموكراتى كوردستان كه تەمەنى 67 ساله به هەمان ئەقلىه يتى كۆن مامەلە ده كات.

ئىمه به درىزايى ئەو كاتانه هەرىم سەردەمى عەبدولكهرىم قاسم وه نەندامى ئەو حزبە بوين، راست يه يه كان به چاكى دەزانين و بۆختان بۆكەس ناكەين، لەتوانشدا نيه له و تارىكى كورتى وەكوو ئەمەدا ئەو مێژوو وه دورودر ژه هەلبژيرىن كه پرىتى له خەتا و تاوان و پىهەلخلىسكاندن و سەر رۆى و كورد كوشتن و شتى سەيرو سەمەر و بەده يان بەلگه نموونەش لەبەر دەمدان بۆ سەلماندنى راست يه كان.

يه كىك له بەلگه زىندوو مەكانى ئەمرو، كارىكى نارموى شىخ ئەدەم بارزانى ئامۆزای مەسعود بارزان يه كه لەم هەفتانەى رابوردوودا پەناى بر دەبەر، ئەو يش برىت يبوو له پەلاماردانى كەسابە تىه كى سياسى ناسراوى كوردستانى وەكوو مامۆستا سەلاحەددىن بەهائەددىن و تومەتبارى كرد به جاسووس و بەم كارەى زىانىكى گەورەى گەيانده پارتى و شەخسى مەسعود بارزانى.

خەتاكە بەتەنها هى شىخ ئەدەم بارزانى نيه، خەتاكە زياتر ئەوه يه كه ئىمه خاوهنى كۆمەلگه يه كى خىلەكى دواكوو توووين، دابوونە رىته كۆنەكان باليان كىشاوه بەسەر جومگەكانى ژياندا و دەبانه وئ كۆمەلگه كه له جوولە بخرن و رىبگرن له هه موو جوړه گەشه كردن و بۆ پىشەمو چوونىك، ئەم كۆمەلگه يه كلتور يكى سەقەت و تىكشكوى تۆر لىن يشتووى پىشكەش به ئىمه كر دووه كه كلتور ي بىگانه و داگىر كەرى تيا تىكەل بووه و دەيان ساله حزبى سەقەت و سياسه تەمدارى سەقەت و سىستم و ئەقلى سەقەتمان بۆ بەر هەمدىنى و ئەم قسه و باس و تومەتانهى لىدە كه وىته وه كه زوو زوو لىر مەلەوئ گۆبىستى دەبين و هەرى ئەمانە شه وای له پارتى كر دووه كه لەدواى رابەر يه وه ئەومەندى ئىستا بارى لاسەنگ نەبى و گۆلەى نەكهوتىته لىز يه وه.

لێرهدا پرسیارهکه ئهوهیه:چ کاتیک پارتی و سهروک بارزانی بریاردهدن بهخوایندا بچنهوه و واز له شهڕ و گێچهل و شهڕی سایکۆلۆجی بهینن بۆئهوێ ههواکاری بکهن له گواستنهوهی ههڕیمی کوردستان لهو بارودوخه قهیراناوی و چهقهستوهی خۆی تێدا دهبینتهوه ولهجیی ئهوه کۆمهڵگایهکی شارستانی دروست و تهندروست بنیات بنین،تێیدا ناکهکانی ئهم کۆمهله ریزوهورمهت و مافی خۆیان ههیهت و خاوهنی قسهو بریاری خۆیان بن،کۆمهڵگایهک نهفرمت لهدهسهلاتی تاکهکس و حزب و بنهمله بکات،یاسا سهروهر بیت،دیموکراتی و نازادی لهسه قاچی خۆیان بوستن بۆئهوێ دهسهلات دهستاوهست بکات و ریگه نهتری دهسهلاتی دیکتاتور بهرهمم بیت و میلیتیش له فرتوفیل و خولکردنه چاوی ئهم حزب و ئهو حزب رزگاری ببیت.

لهمیژمه سهروک بارزانی وتوویهتی دهبی یاسا سهروهر بیت و نابی کس لهسهروو یاساوه بیت،بهلام که باس دینه سهڕ باسی خۆی،ئهو دهبی یاساوهستووور چۆکدا ببات و ملکهچبکات بۆ خواستهکانی ئهو! ئایا سهروک نازانی ههڕ قسهیهک که ئهو دهیکات و ههڕ تهسریحیک که ئهو دهیدات،مهسئولییهتی تێدایه و دهکهوێ لهسهری، خۆ قسهکردن دووکهلی جگهره نییه بیدهی بهههوادا،نهخیز ملیۆنان هاوالاتی گوێ بۆدهگرن، ئهوه جگهلهوهی ژمارهیهکی تر له لیکۆلهر و نووسهر و رۆشنییر لای خۆیان تۆماری دهکهن و لهکاتی پێویستدا - وهکوو ئیستا- دهیدهنهوه به چاوی سهروکدا،نمونهی زۆرمان ههیه له ولاتانی رۆژئاوا و ئهوروپا،ئهگهر بهرپرستیکی گهره تهسریحیکی گرنگ و چارهنووساز یاخود بهئینیکی گهره ببات بهگهلهکهی ودوایی لێی رابکات یان پهشیمان ببینهوه و جینهجینی نهکات چی بهسهردینت!!!

پێشنیاری خهڵک و سهردانی وهکوو من ئهوهیه که کاک مهسعود بارزانی تهسلیم به ئهمری واقع ببیت، لهجیی خهباتی خۆفهزرکردن و چاوسووکردنهوه،خهباتی شارستانی و دیموکراتیکانه پیدهیکات و ئهو سیستمه گهندهلهی له کوردستاندا ههیه،بیگوریت به حکومهتی یاساوهزگای دامهزراو، واته به یاساییکردنی ههموو شتییک لهکوردستاندا،لهویدا یهکسانی کۆمهلایهتی ههیهت،هیچ کاتیک ناکی ئهم کۆمهله دووچاری نازارو ئهشکهنجه نهیهت و له زینداندا توند نهکریت،سامانی گهل بۆ گهل بیت،بچینهوه به گژ قاچاخچییه بیویژدانهکانی خواردن و دهروانی ماوهسهروچوکه چاک دهیانناسی و دهزانی سالانیکی زۆره به سهردان تهن خواردن و دهروان ساخدهکهنهوه لهسهری میلیهتی داماو و ههژارو بیدهروماندا و بهروژی نیوهرۆ میلیهتهکهی خۆیان ئهغفالهکهن لهپیناوی پارهوپوولدا که تیریشی لیناخۆن،ئهوئا به چاوی خۆمان دهیبینن بهههزاران حالهتی شیرینهجه و سهردان حالهتی جهلتهی دل و مێشک و دهیان جۆری ترله نهخۆشی میوانی خستهخانهکانی کوردستانن،ئهوئا دواجار ژمارهیهک هاوالاتی بههۆی بهکارهینانی دهروانی خراپهوه چاوهکانیان لهدهست داوه بینهوهی ئهم دهسهلاته ورتهی لێوهبیت و له پیاوکۆژهکان بهرسینهوهو بیاندا به دادگا ههروهکوو رۆلهی ئهو میلیهته له کونه دیوار هاتینه دهروهه و مرۆف نهین!!!!

کاک مهسعود نابی دلتهنگ بیت که لهم کاتهدا بیهتمانیهی و بیزاری خهڵکی کوردستان گهیشتوته لوتکه و لهههموو دهقهریکهوه خهڵک هاواریتی به شیوازی جۆراوجۆر،ههیه دهچریکینی و دهپرسی:داهاتی نهوت که به ملیار دولاره بۆ کوێ دهین؟ کوانی بهشی میلیهت؟بۆچی بهرپرسان ناههرومۆن بۆ بهردهمی گهل و پهڕلهمان، روونکردنهوه بدن لهسهر گریهستهکان و شیرینهکان و داهاتهکان!!!!خهڵک بیزاره له دامهزراندنی سهردان که س به پلهی تاییهت و لهسهر حسابی قوربانیهکانی ئهغفال و ههلهبجهو خهڵکی بیدهرومان و لیهوماو،سهردانی تر مووچهی خۆراییان دهدریتی سهرباری مووچهکهی خۆیان،لههولاشهوه بهسهردان دهرووی زانکۆمان ههیه بیکارن و دادو بیادایانه بهدهست ئهم دهسهلاتهوه که لایان لێناکهنهوه.ئهمانهو دهیان ناعهالهتی تر ههیه لهکوردستاندا که له وتاریکی وهکوو ئهمهدا جیی نایینهوه،ئهگهر سهروک مهسعود بارزانی ئهمانهی سهروهی قبوول ببیت،ئهو دهسهلاتهکهی دهکهوێته ژیر پرسیارهوه و دهبی خۆی رازی نهیهت ههلیژتیرهوه بهسهروکی ههڕیم.

دهربارهی هاوپهیمانی پارتی و یهکپیتی و ریکهوتنی ستراتیژی نیوانیان

رۆژی 2013/04/07 مهلا بهختیارو فازیل میرانی کۆنگرهیهکی رۆژنامهوانییان بهست سهبارمهت به پرسی ههلیژاردنهکان و کاندیدی دهوهی سهروکی ههڕیم بۆ خولی سینیهم،ههروهها ریکهوتننامه ستراتیژییهکهی نیوانیان.مهلا بهختیار وهکوو کهسیکی شیرزه و شیواو و شلهژاو دههاته پیش چاو،کهسیک خهتایهکی کردبیت و نابوود بووبیت.لهکۆنگرهکهدا ئهوهی ئاشکراکرد که ئهوان واته (یهکپیتی)بهدیلی بارزانیان نییه بۆ پۆستی سهروکیهتی ههڕیم و کاندیدی ئهوانیشه،جگهلهوه رونهکردنهوهی دا لهسهر شیوازی ههلیژاردنی سهروکیهتی ههڕیم و پهڕلهمان و بازیدا بهسهر ههلیژاردنی پارێزگاکاندا که تهگبیری ههردوو حزبهکه بوو و وتی:پارتی و یهکپیتی به لیستی جیا دادهبزن له ههلیژاردنهکاندا بهلام پابهندهین به ریکهوتننامه ستراتیژییهکهی نیوانیانوه!!!

پیرو پهکمهوته (پېشوی دهسه لاتی سیاسیه له کوردستاندا، دهسه لاتی تاک و حزب وهکوو دهیان سالی تر بالی خوی کیشاوه بهسر پهرلهمان و حکومت و جومگهکانی ژياندا.

نهمه سهرهوه همتا بلنی بهشیکي کهمه له بهرهمهکانی ریکهوتننامه ستراتیژی که خزمهتی توژیکی دیاری مهکتبهی سیاسی (ی ن ک) و بنهماله بارزانی دهکات و ریگهخوشدهکات بو دریزکردنهمه تهمنی دیکتاتوریت له کوردستاندا، ههروهه له سیبهریدا گندهلی زیاتر گهشهدهکات و دهرگاش دادهخت له پرووی پرۆسهی سیاسی و مهسهلهی دیموکراتی و نایندهی حوکمرانی له کوردستاندا، ململانی و پیشبرکیکانیش قفل و ئیفلج دهکات له گورهبانی سیاسیدا و چونیان بوئ ههویهکه وهه دهشین!

بهیچوانهه نهمه ههلوهشاندهوه یاخود تیکدانهوهی ریکهوتننامه ستراتیژی پارتی و بهکیتی دهرهوهیهک دهخاته سهرپشت بهرووی گورانکاریه سیاسیهکاندا و دهبیته هوی فراوانبوونی پانتایی دیموکراتی و بهرتهسکردنهمه دهسه لاتی تاک و حزب وقه لاچۆکردن و نههیشتنی دۆخی چهقههستووی سیاسی له کوردستاندا که بهرزههندی دوو حزبهکهی زیاتر فراوان و بههیزتر و زانتر کردوه، ههروهه زهمینه خوشدهکات له بهردم رمخنه لهخۆگرتن و داهینان و جوانکاری و ململانی و پیشبرکی شریفانه و عادیلانه و هوشیارکردنهمه تاکهکانی کۆمهله بو بهشداریکردنیان له بنیاتنامهوهی کۆمهلهگایهکی ههلوهشاوه و لهیهکترازاوی وهکوو نهمه ئیستا و تهکان به دیموکراتی دهکات گهشههکات و لهسر قاچی خوی بوستنی تا لهو ریگهیهوه تاکهکانی کۆمهلهیش بتوانن هاوکاری بکن له کونترۆلکردنی دهولت و بهرپرسه گهرهکان و دواتریش حزبه کوردستانیهکان مل بنین بو نالوگوری دهسه لات و بیر لهوه نهکهنهوه همتا مردن سهرکرده بن، لهباتی چونه ناو شهریکی ساردی بههوهدی سایکۆلوجی دژ به خویان و میللهت، لهباتی نهوه با لهکلهی شهپتان بینه خوارهوه و دابهزنه ئاستی خواستهکانی خهلی کوردستان.

یهکیتی نیشتمانی کوردستان بههوی نهوهی ریزهکانی له گریزهنه چوهوه، سهرکردایهتی و خوارهوه وهکوو یهک بیر ناکهنهوه و تهکهتول و تاقم تاقمینه ریگهنادات گوتاریکی سیاسی پهکگرتوو ههیه لهسر بارودۆخی نهمرووی ههریم و داهاتووی کوردستان، ئیستا دواي نهخوشیهکهی مام جهلال ههلیکی زیرینی بو هاتوته پیشهوه سهبارت به یهکخستنهوهی ریزهکانی و بهگژداچونهوهی سیاسهتی کهمایهتی که دهیهوی یهکیتی بهرو ههلدیر و داهاتوویهکی تاریک و نادیار بهریت، ههلبهته مهلا بهختیارو کهمایهتیبهک لهئهندامانی مهکتبهی سیاسی دوو ریگا له بهردمیاندا ههیه که ههلبیزیرن، یان نهوتنا لهناو پارتیدا بتوینهوه و دهستهومی نهوان بن و دواي پارههوپول و ئیمتیازات و پلهو پایه وسامانی تالانکراوی میللهت بکهون و دریزه به ریکهوتنه ستراتیژییهکه بدن که نامانج لئی نهو خاله گرنهگانه بوو کههلم و تارهدا نامازم بیکرد، یان نهوتنا بگهرینهوه بو لای جهماوهری یهکیتی و میللهت و ئاشتیان بکهنهوه و نهوه بکهن که زۆربهی نهندامانی یهکیتی شهفافانه بریاری لهسر دهن، نهگهر وانهکهن نهوا دهی حساب بو نهگهری دروستبوونی ریکخراوی نوئ بکهن کهله ریزاکانی یهکیتی دهچنه دهرهوه، وهکوو نالای شورش و گوران و دهنهگهکانی یهکیتی له ههلبیزاردنی داهاتوودا ههمووی دهروات بو نهو ریکخراوه، یان نهوتنا دهنهگه نارازییهکان نایهنه دهرهوه و ههر لهناو یهکیتیدا دهمینهوه، بهلام دهنهگهکان لهکاتی ههلبیزاردندا دهروات بو گوران، برواشم وایه هیه کهسیک له نهندامانی مهکتبهی سیاسی توانای نهومیان نیبه که نهم شهپۆلی بیزارییه رابگرن له ریزهکانی یهکیتیدا و ناتوانن به فرتوفیل و خۆلکردنهو چاوی خهلیکی مهرامهکانی خویان تپهیرینن و جینهجینیکه که له گیرفان پرکردن بهولاره هیهی تری بو میللهت تیدا نیبه.

عارف کهریم/ستۆکهۆلم

یهکی نیاری 2013

kadir_arif@hotmail.com

